

підприємства. Це визначає необхідність більш детальної характеристики інвестиційних якостей окремих фондових інструментів інвестування.

Таким чином, основна мета управління фінансовими інвестиціями полягає у забезпеченні оптимального співвідношення між дохідністю, ризиком і ліквідністю цінних паперів відповідно до обраного типу інвестиційного портфеля.

Література.

1. Бігдан М. Г. Методика управління фінансовими інвестиціями / М. Г. Бігдан, Ю. Ю. Карлик // Економіка. Управління. Інновації. – 2013. – № 2. – С. 61-66.

2. Бісвас П. Ч. Роль фінансових інвестицій для підприємства / П. Ч. Бісвас // Маркетинг в Україні. – 2011. – № 3. – С. 36–39.

3. Давидович І. Є. Оцінка інвестиційних якостей фінансових інструментів / Давидович І. Є. – К. : Центр учбової літератури, Економічні науки / Вісник Хмельницького національного університету. – 2014. - № 5. – С. 78-81.

ДО ПРОБЛЕМАТИКИ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ РЕЗЕРВУ СУМНІВНИХ БОРГІВ

Грaб О. Б., студентка

*Науковий керівник: Шматковська Т.О., к.е.н., доцент
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки*

Жодне діюче підприємство не може обійтися без заборгованостей. Це можуть бути короткострокові і довгострокові, дебіторські або кредиторські заборгованості. Щодня ці заборгованості змінюються, але є такі, що залишаються в обліку надовго: сумнівні та безнадійні борги. Згідно з вимогами П(С)БО № 10 створення резерву сумнівних боргів є не правом, а обов'язком підприємств, на які поширюється дія згаданого стандарту.

Сумнівна заборгованість – поточна дебіторська заборгованість, щодо якої існує невпевненість її погашення боржником [1]. Формування резерву сумнівних боргів зумовлено принципом обачності, відповідно до якого методи оцінки, які використовують у бухгалтерському обліку, повинні запобігати заниженню оцінки зобов'язань та витрат і завищенню оцінки активів і доходів підприємства. Таким чином, резерв сумнівних боргів виступає в ролі інструмента коригування оцінки дебіторської заборгованості [2].

Відповідно до п. 8 і 9 П(С)БО 10 сума резерву сумнівних боргів визначається за одним із двох методів:

- 1) за методом абсолютної суми сумнівної заборгованості;
- 2) за методом застосування коефіцієнта сумнівності.

Метод абсолютної суми сумнівної заборгованості передбачає визначається резерву на підставі аналізу платоспроможності окремих дебіторів, тобто підприємство аналізує поточну дебіторську заборгованість на предмет виявлення сум сумнівної заборгованості.

За методом застосування коефіцієнта сумнівності, величина резерву розраховується множенням суми залишку дебіторської заборгованості на початок періоду на коефіцієнт сумнівності.

Метод нарахування резерву сумнівних боргів, а також спосіб розрахунку коефіцієнта сумнівності підприємство обирає самостійно. Залишок резерву сумнівних боргів на дату балансу не може бути більшим, ніж сума дебіторської заборгованості на ту саму дату. Вибір методу досить сильно впливає на кінцеві показники, тому перед вибором методу потрібно ретельно проаналізувати доцільність його застосування.

Використання першого методу залежить від зовнішніх чинників. Щодо другого методу, то він не залежить від зовнішніх чинників, тому підприємство використовуючи даний метод, може контролювати цей процес і стежити за його реалізацією. До прикладу, Проскуріна Н. М. пропонує об'єднати ці методи у єдиний та зробити обов'язковим для всіх підприємств метод із застосуванням коефіцієнта сумнівності, спосіб розрахунку якого підприємства вже будуть обирати самостійно та водночас при появі інформації щодо неплатоспроможності клієнта-боржника, навіть якщо заборгованість по ньому ще не визнана сумнівною, корегувати резерв сумнівних боргів і визнавати його борг – сумнівним [2].

Приводом для використання сум резерву є — наявність безнадійної заборгованості (звісно, якщо під неї резерв створювався). Крім цього, суми безнадійної заборгованості стануть джерелом інформації для розрахунку коефіцієнта сумнівності. Якщо вся заборгованість є звичайною, резервне створюється, а суму резерву, нараховану раніше, — списують.

Підприємство може формувати та/або коригувати резерв сумнівних боргів за двома основними етапами:

1. Списання безнадійної заборгованості за рахунок резерву, якщо під таку безнадійну заборгованість створювався резерв. На практиці цей етап, як правило, не становить труднощів. Списання заборгованості за рахунок резерву, власне, і є використанням резерву. Якщо фактично сума безнадійних боргів стала більшою, ніж сума попередньо нарахованого резерву, безнадійні борги збільшують суму витрат періоду.

2. Визначення суми резерву на дату балансу і коригування сальдо резерву на початок і кінець періоду. При реалізації цього етапу підприємство займається розрахунковими та аналітичними процедурами (за певним методом створення резерву), а також проводить записи в бухгалтерському обліку. Важливо, щоб на цьому етапі було дотримано принципу відповідності суми дебіторської заборгованості і нарахованого резерву — він не може бути більшим, ніж суми дебіторської заборгованості на дату балансу.

Таким чином, з метою уникнення плутанини та нормативної неврегульованості нарахування резерву сумнівних боргів, запропоновано об'єднати два методи нарахування резерву сумнівних боргів у єдиний та обов'язковий для всіх підприємств метод із застосуванням коефіцієнта сумнівності, спосіб розрахунку якого підприємства зможуть обирати самостійно та при появі інформації щодо неплатоспроможності клієнта-

боржника, навіть якщо заборгованість по ньому ще не визнана сумнівною, скореговувати резерв сумнівних боргів і визнавати його борг сумнівним.

Література.

1. Дебіторська заборгованість : Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10, затв. Наказом Міністерства фінансів України від 08.10.1999 р. № 237 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0725-99>.

2. Проскуріна Н. М. Резерв сумнівних боргів: удосконалення методики розрахунку / Неля Проскуріна // Наукові записки національного університету «Острозька академія». – 2014. – № 25. – С. 195 - 199.

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОБОРОТНОГО КАПІТАЛУ ЗА ДОПОМОГОЮ ТРЬОХФАКТОРНОЇ МОДЕЛІ В.Г. КОГДЕНКО

*Іскра В. В., аспірант
Науковий керівник: Норіцина Н. І., к.е.н., доцент
КНЕУ ім. В. Гетьмана, м. Київ*

Для сучасних українських підприємств ефективне використання оборотного капіталу (ЕВОК) відіграє важливу роль в процесі управління господарською діяльністю та забезпечує платоспроможність й прибутковість підприємства. У свою чергу, неефективне використання оборотного капіталу призводить до простоїв виробництва, несвоєчасних розрахунків з контрагентами, заборгованості по заробітній платі тощо.

На наш погляд, доцільно аналізувати рентабельність оборотного капіталу за допомогою трьохфакторної моделі В.Г. Когденко, яку описує формула (1) [1, с.100]. З формули (1) видно, що рентабельність оборотного капіталу визначається за допомогою трьох факторів: — мультиплікатора оборотного капіталу, як відношення оборотних коштів до оборотного капіталу; — коефіцієнта оборотності оборотних коштів ; — рентабельності продажів (ROS; від англ. «Rent on sale»). На думку В.Г. Когденко оборотний капітал розраховується, як різниця між оборотними коштами та кредиторською заборгованістю. Ми вважаємо, що у формулі (1) доцільно використовувати показник EBITDA, а не чистий прибуток, оскільки він об'єктивніше відображає реальні результати господарської діяльності. Наприклад, у 2014 р. всі аналізовані агрохолдинги за рахунок валютних коливань показали чистий збиток.

$$\text{Рентаб} - \text{ть}_{\text{оборотного капіталу}} = \frac{\text{Оборотні кошти}}{\text{Оборотний капітал}} \times \frac{\text{Виручка}}{\text{Оборотні кошти}} \times \frac{\text{EBITDA}}{\text{Виручка}} \quad (1)$$

Отже, визначимо ЕВОК таких провідних українських агрохолдингів, як ПАТ «Миронівський хлібопродукт» (МХП, найбільший виробник курятини), ПАТ «Авангард» (найбільший виробник ячної продукції), ПАТ «Кернел»